

**WYTYCZNE DZIEKANA
W SPRAWIE ZASAD DYPLOMOWANIA**

na podstawie Rozdziału VII Regulaminu studiów
z dnia 10 listopada 2015 r.

**ZASADY REALIZACJI PROCESU DYPLOMOWANIA
w PWSH POMERANIA**

§ 1. Zasady ogólne

1. Zasady realizacji procesu dyplomowania na kierunkach realizowanych w PWSH „Pomerania” określają sposób:

- wyznaczania opiekuna pracy dyplomowej,
- przygotowania, zatwierdzania i przydzielania tematu pracy dyplomowej,
- realizacji, złożenia i oceny pracy dyplomowej,
- przeprowadzania egzaminu dyplomowego,

dla wszystkich kierunków, poziomów kształcenia i form studiów.

2. Pod pojęciem pracy dyplomowej rozumie się pracę licencjacką.

§ 2. Opiekun pracy dyplomowej

1. Pracę dyplomową student wykonuje pod opieką nauczyciela akademickiego, zwanego dalej promotorem, co najmniej ze stopniem naukowym doktora.
2. Senat Uczelni co roku zatwierdza na wniosek Rektora listę nauczycieli akademickich spełniających wymagania określone w ust. 1 § 37.

§ 3. Wyznaczanie promotora pracy dyplomowej

1. Dziekanat uruchamia procedurę wyboru specjalności na danym kierunku na pierwszym roku studiów w terminie od 1 czerwca do 17 czerwca danego roku akademickiego.
2. Studenci w wyznaczonym przez Dziekana terminie składają do dziekanatu wypełnioną deklarację wyboru specjalności. W stosunku do tych studentów, którzy wyboru specjalności nie dokonają Dziekanat podejmuje decyzję administracyjną o przydzieleniu ich do jednej z uruchamianych specjalności.
3. Dziekanat podaje do publicznej wiadomości zatwierdzoną listę specjalności dla kierunków studiów oraz listę promotorów mogących prowadzić seminaria na tych specjalnościach.
4. Promotorem pracy dyplomowej dla danej specjalności może być nauczyciel akademicki, którego zainteresowania naukowe, dorobek naukowy i doświadczenie praktyczne oraz dydaktyczne pozwolą na pokierowanie procesem twórczym studenta.

5. Studenci niezwłocznie dokonują wyboru promotora pracy. W wyznaczonym przez dziekanat dniu opiekun roku wyznaczony przez Dziekana wypełnia listę promotorów i w nieprzekraczalnym terminie 7 dni dostarcza ją do dziekanatu. Na listę może się wpisać tylko tyle osób, ile jest miejsc określonych limitem.

§ 4. Przygotowanie, zatwierdzanie i przydzielanie tematu pracy dyplomowej

1. Temat pracy dyplomowej:
 - a) ustalony przez promotora w porozumieniu ze studentem, musi być zgodny z kierunkiem studiów i poziomem kształcenia,
 - b) w pracy dyplomowej student winien wykazać się znajomością metod i technik analizy opisywanych problemów,
 - c) najpóźniej do końca piątego semestru promotor informuje Dziekana o tematach realizowanych na seminarium (**załącznik nr 5**). Informacja może zawierać temat oraz dodatkowo cel pracy (problem badawczy), oraz strukturę pracy. Dziekan po zaakceptowaniu tematów przekazuje je zwrótnie promotorowi i archiwizuje w celu porównania przed egzaminem dyplomowym zgodności formalnej,
 - d) Dziekan zatwierdzając temat pracy dyplomowej bierze pod uwagę:
 - zgodność tematu pracy z programem studiów studenta,
 - możliwość udokumentowania przez studenta umiejętności wymienionych w sylwetce absolwenta,
 - stopień trudności tematu umożliwiający potwierdzenie wymaganego poziomu wiedzy,
 - zainteresowania naukowe studenta,
 - potrzeby instytucji współpracujących z Uczelnią,
 - w miarę możliwości potrzeby zakładu pracy, w którym student jest zatrudniony (dotyczy studentów pracujących)
 - analizy tematu pracy pod kontem prac licencjackich z lat ubiegłych,
 - e) zatwierdzony przez Dziekana temat pracy nie może ulec zmianie do końca procesu dyplomowania (oprócz przypadków losowych - zmiana musi zostać zaakceptowana przez Dziekana na wniosek Studenta i zaopiniowana przez Promotora).
 - f) zatwierdzenie tematu pracy musi nastąpić najpóźniej do końca sesji egzaminacyjnej poprawkowej piątego semestru studiów.
2. Każdy Student realizuje inny problem badawczy.

§ 5. Realizacja i złożenie pracy dyplomowej

1. Praca dyplomowa realizowana jest przy pomocy i pod systematycznym nadzorem promotora.
2. Realizacja pracy dyplomowej powinna wymagać zastosowania wiedzy nabytej podczas całego toku studiów oraz zapewnić rozszerzenie wiedzy studenta w zakresie rozpatrywanych zagadnień. Wyrazem tego powinno być wykorzystanie w pracy odpowiednich pozycji bibliograficznych. Minimalna liczba wykorzystanych pozycji bibliograficznych (zwartych) to 10 dla prac licencjackich.
3. Praca dyplomowa powinna zawierać wstęp, część teoretyczną, empiryczną, zakończenie (wnioski), bibliografię, spis tabel i rysunków (**załącznik nr 6**).

4. We wstępie winno być zawarte sformułowanie zagadnienia badawczego (cel), charakterystyka poszczególnych rozdziałów (zakres merytoryczny), wybór i charakterystyka metod badawczych służących do rozwiązania danego problemu badawczego, zakres czasowy pracy, ocena wykorzystanych źródeł.
5. Rozważania teoretyczne poświęcone opisywanemu problemowi powinny zawierać krytyczne omówienie odpowiednich pozycji bibliograficznych.
6. Praktyczne (empiryczne) rozwiązanie problemu winno zawierać prezentację i interpretację uzyskanych wyników wybranego fragmentu rzeczywistości. Część ta winna mieć charakter oryginalnego, empirycznego badania.
7. Badanie empiryczne może być w pracy licencjackiej zastąpione oryginalną propozycją autora wybranych aspektów metodycznych analizy opisywanych zjawisk.
8. Praca licencjacką winna liczyć około 50 stron tekstu według standardowych ustawień Word'a (czcionka TnR, 12, odstęp 1,5, marginesy: lewy 3,5 cm, prawy 2,5).
9. Do pracy licencjackiej dołącza się oświadczenie o samodzielnym napisaniu pracy (**załącznik nr 2**) oraz metryczkę w języku polskim i angielskim (**załącznik nr 3**) [te dokumenty muszą być zszyte z pracą]. Dodatkowo student dostarcza wraz z pracą kartę rejestracji (**załącznik nr 4**). Wszystkie druki są dostępne w punkcie ksero i na stronie internetowej uczelni.
10. Student kończący naukę w semestrze letnim zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do końca czerwca roku, w którym kończy studia ale nie później niż 2 tygodnie przed planowanym terminem obrony. Student kończący naukę w semestrze zimowym zobowiązany jest złożyć pracę dyplomową nie później niż do końca kwietnia roku, w którym kończy studia.
11. W przypadku niezłożenia przez studenta pracy dyplomowej w terminie podanym w Regulaminie Studiów Dziekan może:
 - na wniosek studenta przedłużyć okres złożenia prac dyplomowej maksymalnie o jeden miesiąc,
 - skierować studenta na powtarzanie seminarium (na wniosek studenta). Powtarzanie seminarium dyplomowego jest odpłatne
 - skreślić studenta z listy studentów.
12. Przesunięcie może nastąpić z powodu długotrwałej choroby studenta lub z powodu niemożności wykonania pracy dyplomowej w obowiązującym terminie z innych uzasadnionych przyczyn.
13. Pracę dyplomową student składa do akceptacji u promotora w trzech egzemplarzach oprawionego wydruku (jeden egzemplarz wydrukowany dwustronnie i oprawiony w oprawę miękką) oraz w formacie elektronicznym (DOC lub PDF) zapisanym na płycie CD.
14. Dwa egzemplarze oprawionego wydruku pracy dyplomowej pozostają u promotora, który ma obowiązek jeden egzemplarz przekazać recenzentowi pracy. Pozostała praca (miękka oprawa) oraz płytę CD student wraz pozostałymi dokumentami przekazuje do dziekanatu. Praca musi być zaakceptowana na pierwszej stronie przez promotora. Ponadto student w Dziekanacie wraz z pracą przekazuje indeks wraz z kartą egzaminacyjną, kserokopie dowodu wpłaty za egzamin dyplomowy, 4 zdjęcia o wymiarach 4,5 x 6,5 cm, kartę obiegową, legitymację studencką oraz kartę rejestracji.
15. Ocena z ostatniego seminarium winna być wpisana przez wykładowcę po dostarczeniu ostatecznej wersji pracy.
16. Recenzenta pracy dyplomowej wyznacza Dziekan uwzględniając propozycję promotora. Recenzentem pracy dyplomowej na studiach pierwszego stopnia może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora.

17. W przypadku, gdyby tematyka zaproponowana przez Studenta odbiegała od zainteresowań prowadzącego seminarium dyplomowe istnieje możliwość złożenia przez studenta podania do Dziekana w sprawie zmiany promotora pracy dyplomowej i za jego zgodą taka zmiana może nastąpić.
18. Dziekan podejmuje decyzję o dopuszczeniu studenta do egzaminu dyplomowego i zleca opracowanie recenzji pracy dyplomowej promotorowi oraz recenzentowi.
19. Promotor i recenzent dokonują oceny pracy dyplomowej w terminie nie później niż na 4 dni przed obroną. Opracowane recenzje przekazują do dziekanatu.
20. Jeżeli w recenzji opracowanej przez recenzenta jest wystawiona ocena niedostateczna Dziekan wyznacza drugiego recenzenta i po zasięgnięciu jego opinii podejmuje stosowną decyzję.

§ 6. Komisja egzaminu dyplomowego

1. Egzamin dyplomowy odbywa się przed powołaną przez Dziekana komisją egzaminu dyplomowego. W skład komisji wchodzi:
 - 1) przewodniczący komisji – Dziekan/prodziekan lub upoważniony przez Dziekana nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora,
 - 2) promotor
 - 3) recenzent,
 - 4) drugi recenzent, jeżeli został on powołany,
 - 5) inni nauczyciele akademicki którzy mogą być powołani dodatkowo przez Dziekana.
2. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności na egzaminie dyplomowym promotora lub recenzenta pracy dyplomowej, Dziekan powinien w jego zastępstwie powołać innego nauczyciela akademickiego co najmniej ze stopniem naukowym doktora.

§ 7. Egzamin dyplomowy

1. Do egzaminu dyplomowego, ma prawo przystąpić student, zwany dalej dyplomantem, który:
 - 1) zaliczył wszystkie semestry studiów,
 - 2) uzyskał dwie pozytywne oceny pracy dyplomowej,
 - 3) nie ma zaległości wobec Uczelni.
2. Student występuje z wnioskiem do Dziekana o wyznaczenie terminu egzaminu dyplomowego.
3. Dziekan podaje do publicznej wiadomości harmonogram egzaminów dyplomowych.
4. Przebieg egzaminu dyplomowego:
 - 1) Pytania na egzamin proponuje recenzent pracy, a zatwierdza przewodniczący komisji,
 - 2) dyplomant udziela odpowiedzi na pytania dotyczące pracy dyplomowej,
 - 3) komisja egzaminu dyplomowego, pod nieobecność dyplomanta, ustala następujące oceny:
 - za pracę dyplomową, na podstawie ocen promotora i recenzenta. Liczona jest średnia arytmetyczna i wpisywana do indeksu oraz protokołu egzaminacyjnego. W przypadku różnicy mniejszej niż jedna ocena w indeksie wpisywana jest ocena recenzenta,
 - z egzaminu dyplomowego, na podstawie ocen uzyskanych z odpowiedzi (średnia arytmetyczna),
 - ostateczny wynik studiów liczony jest zgodnie z zasadami opisanymi w Regulaminie Studiów,

- 4) przewodniczący komisji, pod nieobecność dyplomanta, dokonuje właściwych wpisów do protokołu egzaminu dyplomowego oraz do indeksu, które poświadczają podpisami pozostali członkowie komisji,
- 5) wynik egzaminu ogłaszany jest dyplomantowi przez przewodniczącego komisji.
5. Dokumenty dotyczące egzaminu dyplomowego wraz z protokołem przechowywane są w aktach osobowych absolwenta.
6. W przypadkach usprawiedliwionej lub nieusprawiedliwionej nieobecności dyplomanta na egzaminie dyplomowym, lub uzyskania oceny niedostatecznej z egzaminu dyplomowego, Dziekan wyznacza nowy termin egzaminu zgodny z zapisami Regulaminu Studiów.

§8. Przechowywanie prac dyplomowych

1. Wydrukowany egzemplarz pracy dyplomowej oraz jej zapis elektroniczny na płycie CD pozostaje w aktach osobowych absolwenta zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 02 listopada 2006r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (DZ.U. nr 224 poz.1634 z 2006 roku).

Dziekan WNHIA

Załącznik nr 1. Strona tytułowa pracy

Załącznik nr 2. Oświadczenie

Załącznik nr 3. Metryczka

Załącznik nr 4. Karta rejestracji pracy

Załącznik nr 5. Zgłoszenie wyboru grupy seminaryjnej i tematu pracy dyplomowej

Załącznik nr 6. Struktura pracy dyplomowej